

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s posiljanjem n-dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četr leta 65 kr. — Naročnina se posilja **upravnemu** v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novaku na velikem trgu po 5 kr
Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznalila se plačuje od navadne vrstice, če se natkuje onkrat, po 3 kr.,
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Kako se Spodnji Štajjar pripravlja za Pruse.

(Dalje.)

Preidimo na realko v Mariboru, jedino na Spodnjem Štajarskem. Ko je pred par leti ravnatelj, ki je že poprej kot profesor bil na glasu po svojem strogo nemškem mišljenju, nastopil sedanje službo, zbral je vse učence ter jim med drugim v vznesenem govoru položil na srce, posebno gojiti nemški jezik in nemško narodnost. No, na realki se je od nekdaj gojil nemški duh, in realski dijaki so od nekdaj že imeli društva, kojim je bil namen, obožavati Bismarcka in gojiti vsenemštvu, to je misel o državi, v koji bi bili združeni vsi Nemci pod krono pruskega kralja. Ali tolikernega sadu ni prineslo nobeno seme, kakor to, ki ga je izsejal in ga še seje s svojim učiteljskim osobjem sedanji ravnatelj. Mariborski prusaki imajo društvo z imenom »Wölsung«; shajajo se vsak teden ter molijo Bismarcka in druge vse-nemške bogove, popivajo na čast veliki Nemčiji, kričijo, da Avstrija naj se razdrobi itd. Teh shodov se udeležujejo realčani redno, in glupci med njimi pravijo, da učitelji to vedó ter še radi vidijo, da so takšni. Med seboj se pozdravljajo z besedo »Heil« ali »heilo«, kakor tudi nekateri učitelji. Po notranjem ustroju je realka trdo nemška, to se pravi, učni jezik je v vseh predmetih le nemški; slovenščina je le predmet za tiste, ki se je želé učiti; sicer pa se v teh pičilih urah le predstavlja.

Še jedno šolo nam je omeniti, to je sadjarska in vinarska šola v Mariboru. Človek bi pričakoval, da bo vsaj na tej šoli, ki je namenjena zgolj spodnještajarskemu kmetijskemu prebivalstvu, učni jezik slovenski. Kaj še! Vse je trdo nemško, še predmet slovenski jezik ni. Na tem zavodu torej doslovno ni slišati niti jedne slovenske besedice.

Z ustrojem naših šol vjemajo se tudi šolske knjige. Z narodnega stališča ocenjevati je kolikor toliko nadrobno, bilo bi za »Slov. Gospodarja« preobširno. Zato le jeden slučaj. V staro izdaji neke nemške čitanke nahajalo se je berilo, ki je govorilo o najstarejših prebivalcih Avstrije; v novi izdaji se je to berilo izbacnilo in na njegovo mesto postavilo berilo o Arminu, rešitelju Nemcev, ki je pisano s tolikim ognjem in s toliko ljubeznijo do vsenemštva, da se mora vsakemu »heil-bruderju« veselja tajati srce in ponosa postavljati greben. Kaj naj rečemo o knjižnicah! Koliko ljudskih šol je, katerim knjižnice zalaga »nemški šulverein«! Videli smo in nekoliko pregledali jedno takšno knjižnico. Malone vse je bilo prusko blago, pruske vsebine in pruskega, celo vsenemškega duha.

Takšno je torej naše spodnještajarsko šolstvo. Tužna nam majka! Koliko naših sinov in hčerá se zastupri ter izneveri mili domovini! Ne tolažimo se s tem,

da nas šole stare dobe, ki so tudi bile nemške, niso mogle ponemčiti. So ponemčile; oh, koliko zemlje, koliko našincev so nam vzele! Toda pomislimo, da je takrat k večemu vsak četrti otrok ljudsko šolo obiskoval, da je število nekdanjih srednješolcev gotovo bilo trikrat manjše od števila sedanjih, da je poduk bil Malone le mehaničen, to se pravi, da se je naslanjal skoraj le na spomin, ne pa meril na mišljenje in čutenje učenčeve kakor sedaj, in da se vrhu tega dandanes po naših šolah neposredno in posredno z vso močjo deluje na pogermanizovanje, na poprušenje naše mladine, dočim se je v stari dobi vzgoja za narodnost le malo brigala. Šola je dandanes takšna, da korenin, ki jih zaredi ona, ne izvije nobena sila. Zato pa bi naj nam Slovencem prva skrb bila slovenska, avstrijska, krščanska šola. Kakoršna šola, takšna prihodnost, in brez šole, namreč brez slovenske, avstrijske, krščanske šole nam prihodnosti, to se pravi slovenskega naroda ne bo. V prvi vrsti imamo gledati na meje, pri nas na Štajarskem na meje proti Nemcem. Tukaj imamo biti najstrožji: slovenski učni jezik, nemščina le predmet, ki se uči po nekoliko ur na teden za one, katerih stariši to izrecno želé; nadalje dobri učitelji slovenskega, avstrijskega in krščanskega mišljenja. Pa tudi na mesta, trge in njih okolice imamo imeti posebno pazno oko. — »To je prav lepo in gotovo dobro in tudi potrebno, ali pri sedanjih razmerah ne da se več storiti, kakor se stori«, utegne nam kdo reči. Gotovo, da se pri sedanjem vladnem sistemu ne da mnogo doseči, ali ravno tako res je, da bi se dalo za naše šole več storiti, nego se zgodi. Ali če bi napeli tudi vse moči, bila bi to, kar bi dosegli, le betvica tega, kar nam po državnem osnovnem zakonu gre, in kar je neobhodno potrebno, da nam je narodni obstanek zagotovljen. Radi tega pa ne smemo mirovati, dokler nam v posebnih zakonih slovenščina v šolah ni zagotovljena. Da pa se bo to tudi izvajalo in ne le spet ostalo na papirju, zahtevajmo za Slovenski Štajjar poseben šolski svét s slovenskim nadzornim osobjem in osigurimo si slovenske okrajne šolske svete s slovenskimi okrajnimi nadzorniki. To dvoje pa moremo, ker nam je ostati v okvirju zahtev slovansko - krščanske vladne večine, imeti le takrat, ako imamo za južni Štajjar poseben namestniški oddelok. S tem smo prišli do one misli, katero smo v našem listu bili že opetno izrekli. Naj še pri tej priliki naše gosp. poslance opozorimo na veliko nevarnost, ki nam preti ta hip. Nemškoliberálna deželna vlada z nemško-liberalnim deželnim zborom namerava na Štajarskem uvesti stalne, to je dosmrte okrajne šolske nadzornike, kakoršne n. pr. že ima Galicija. Osebe za ta posel predlaga deželni šolki svét, imenuje jih pa minister. Naši sovražniki bi si zagotovili s to uvedbo najmanje za petdeset let najhujo germaniza-

cijo, zoper katero bi bil ves naš napor brez uspešen. Torej pozor!

Mokraški shod v Celju.

Iz celjske okolice.

Dne 15. avgusta so priredili mokrači (socijalni demokratje) ljudski shod na »Jarmenčah« zunaj Celja. Govoril je najprej, namesto obljenjene Resel-a, ki ga pa ni bilo, neki drug Gradčan po nemški o raznih rečeh, katerih različne stranke v državnem zboru niso zvršile — kako so socijalni demokratje sami to prizakrivili, o tem je seveda modro molčal. Posebno se je jezil, da »klerikalci« hočejo šestletno šolovanje in da hočejo »v neumnosti pridržati ljud, da bi tem laže sami gospodovali!« Potem je sodrug Kristan z drugimi besedami isto ponavljal po slovenski. Jako rezno se je izražal, da mokrači zahtevajo vsem narodom jednak pravice — a nikakor ne naredbenim potem — pikro je omenjal, kako nasproten je Slovencem grof Badeni, kako nam je vzel slovensko spodnjo gimnazijo v Celju, kako smo Slovenci preskromini in preponižni: »če nas udari na jedno lice, pomolimo mu še drugo« — človek bi mislil, da bode končal s tem, da nas bode oduševljali za odločno borbo zoper vlado in za svoje pravice. Toda razum obrača, Kristan pa obrne: kar na mah je spremenil zmisel in nezmiselno končal, nasprotno celemu govoru: »Mi socijalni demokratje se pa nič ne mešamo v te narodne boje«. Človek, ki mislè posluša, bi iz kože skočil o takem nelogičnem skoku. Pa za mokrače je vse dobro, menil je krasni g. Kristan, in res, on dobro pozna svoje ljudi.

Vse bi bilo prav po volji šlo slavnim »ljudoresiteljem«, če bi ne bilo tistega presnetega teharskega kaplana na zboru. Toda prišel je, da bi jim izkalil nekoliko brezmiselnoglasje. Ko si je bil med govoroma zapisoval nekatere bolj »debele«, gledali so ga že mnogi jako strupeno. Hoteli so prepisati njegove zapiske, da bi videli, kako modrost si zabeležuje. To jim je radovoljno pripustil, pa niso znali, ker je zaznamenoval tesnospisno in kratko. Namerjali so mu potem vzeti listek iz rok; a ni šlo, ker je bilo tudi precej poštenjakov med zborovalci. Zatem so godrnjali, naj se nikar ne pridržne govoriti. A ker ni vse nič pomagalo, prišel je jeden »večjih« in ga pregovarjal. Zastonj! Ker se pa moči teme luči bojé bolj, kakor netopir svetlega solnca, izkušali so mu zamašiti usta na drug način. Ko je bil namreč dogovoril Kristan, vstal je predsednik shoda in zaključeval zborovanje. Ker se pa g. kaplan Kržišnik ni hotel ugnati v kozji rog, ampak se je hitro, predno je še mogel to do konca izreči, oglasil za besedo, bili so prisiljeni, ustrezli mu. Komaj je izustil dve, tri besede, že se prične preprič: ali naj govoril slovenski ali nemški. Nekateri so zahtevali to, drugi ono. Utolažil jih je s tem, da je odgovarjal nemškemu govorniku v njegovem jeziku, slovenskemu pa slovenski. Videlo se je pa hitro, kako so naščuvani: hrumeri so in motili ga tako, da je moral večkrat vsklicati njih poštenost in vprašati: »Ali imam med delavci svobodno besedo?«, kar jih je vselej za nekaj časa pomirilo. Kazal jim je posebno, kako brezumno je, če nam očitajo, da smo za šestletno šolovanje; kako nezmiseln je, če lažejo, da hočemo ljud obdržati v nevednosti; kako neresnično je, če sanjarijo, da smo mi za kapitalizem ali celo »steber kapitalizma«. (To je tudi Kristan kesneje, oporekši sam sebi, nekoliko preklical.) Potem je začel govoriti o tem, kako se socijalno-demokraški poslanci premalo ménijo za gmotno stanje delavcev, kar je vendar najimenitnejše zanje, in našteval razne potrebne preosnove v tem oziru.

In prav tukaj, ko so se čule resne, dobrovoljne besede za vzboljšanje delavstva, zagnali so ubogi naščuvani mokrači hrumen hrup, žvižgali in brlizgali, kakor pač oni dobro to znajo. »Če mi ne pustite svobodne besede, zakliče jih govornik, dokazano bode s tem več, kakor če bi jaz cele ure govoril«. Voditelji, ki so ga že prej opominjali vsak trenotek, da naj hitro konča — in vendar je govoril prav kratko in omenjal samo najimenitnejše, ker je videl in vedel, da jih resnica v oči kolje in mu ne bodo privošili dosti časa — voditelji mu sedaj rekó, naj neha. »Ne pustite mi govoriti, ker se me bojite, ker se bojite resnice,« odvrne jim on. To jih je vendar zbodlo in razgraže je Kristan sam precej oštel; a govorniku so dali še milostni obrok: pet minut, da dovrši. Med mnogim odobravanjem je on res kratko končal in predlagal nekatere resolucije v preosnovo delavskega stanja. Voditelji jih niso hoteli dati na glasovanje iz »formalnih«, a ničnih razlogov. Pravi uzrok je bil pa ta, ker se bojé, da ne bi zapeljani ljud zvedel in spoznal, kako so duhovniki res pravi njegovi prijatelji. Zinili so še nekateri mokraški velikaši raznokatero boso, katerej se je g. Kržišnik z odra srčno smejal in vsaj s kretanjem kazal ljudem, kako maloumnna da je, ko mu govoriti niso več pustili. Zanimivo posebno je to, kako je Kristan končal: »Mi ne čemo preosnov, mi smo prekučuh, mi hočemo prekučijo.«

Videlo se je očitno in jasno, kako se mokrači bojé resnice, in to bode gotovo dobro vplivalo na vse, kateri še niso cele svoje pameti dali svojim »voditeljem« — prav za prav: kvariteljem — v oskrb. Nekateri duševni siromaški bodo morebiti mislili, ker niso dali protivniku proste besede, da so zmagali oni s svojim vreščanjem. Toda s kričanjem izkuša zmagati samo tisti, kdor z umom in razumom zmagati ne more. Kako se že glasi tista basen o mravlji in cvrčku (grilčku)?

„Kak je že zelena trava“, Pridna mravlja cvrčku reče. Pritrditi cvrček neče: „Ni zelena, nego rjava“. „Glej no, stvarca svojeglava, Sam glej, da je res zelena“ . . . „Ni ne, trava je rumena, Ce že nečeš, da je rjava“.	Toda cvrček hud Koljkor more zacvrci, Nje besede prevrešči. Mravlja vidi, kak ves trud Bil bi tukaj brez uspeha, Torej modro raj odneha, Mirno hrbet mu obrne, Tiho mnē domov se vrne: „Cvrči norec, koljkor hočeš, Istine ne precvrkóčeš“.
--	--

Toda cvrček svojeglavno,
Kar cvrči sam sebi v slavo,
Na vso moč hrumi, vrešči:
„Mravlja, zmagali smo mi“.

Cerkvene zadeve.

Štiridesetletnica duhovništva vlč. gosp. dekana Jožefa Fleka v Jarenini.

Dne 30. julija je bilo preteklo 40 let, odkar so bili naš splošno priljubljeni in goreči velč. g. dekan od nepozabnega škofa Slomšeka pri Sv. Andražu v Lavantski dolini posvečeni v duhovnika. Prav na tihem so svojo štiridesetletnico obhajali v cerkvi v nedeljo dne 1. avgusta in nam v ganljivi pridigi razložili, kako jih je vsaki čas Bog spremjal s svojo milostjo in pomočjo na vseh potih življenja in koliko hvalo so mu zato dolžni. Popoldne pa so blagoslovili na svojem posestvu v Vukovskem vrhu nov križ, ki so ga dali postaviti v spomin svoje štiridesetletnice, in so tamkaj mnogoštevilne navzoče razvešeli s prelepim nagovorom.

Skupaj s svojimi sedmerimi še živimi sošolci pa so ta znameniti praznik obhajali dne 5. avgusta v Dobrli

vesi na Koroškem pri preč. proštu Mariniču, kjer so imeli tudi slavnostni govor pri cerkveni slovesnosti. Tja gor smo jim Jareninčani poslali posebno častilno pismo s podpisi mnogih odličnih župljanov, v katerem smo jim tudi naznali, da jih je v priznanje njih neprecenljivih zaslug za jareninsko župnijo v verskem in narodnem oziru izvolilo vseh pet občin enoglasno za svojega častnega občana in kmečko bralno društvo za svojega prvega častnega člana.

V nedeljo, dne 8. avgusta pa smo Jareninčani slovensko praznovali štiridesetletnico svojega zaslužnega dušnega pastirja, in je bila Jarenina tem povodom vsa v slovenskih in cesarskih zastavah. Po večernicah se je zbrala velika množica hvaležnega ljudstva pred lepo ovenčanim župniščem, kjer so bile razvrščene bele ovenčane učenke in učenci, v sredini pa so stali cerkvena klučarja, vsi župani, predsednik bralnega društva, učiteljstvo in jareninske pevkinje in pevci.

Ko je naš mešani zbor pod vodstvom gosp. učitelja Čonča odpel pesem v pozdrav, je nagovorila učenka, Cvilakova Anica, gosp. slavljenca, rekoč med drugim

Ko se z Vami veselimo,
Še posebno Vam želimo,
Da duhovništva bi let
Doživelj petdeset.

V ta namen bomó molile,
Ljubega Boga prosile,
Da varuje Vas povsod
Vseh nesreč in vseh nezgod.

Na to jim je izročila krasen šopek s trakovi, dar jareninskih gospej. V imenu učencev pa je prednašal svojo častitko Drozgov Franček. Sedaj je nastopil vrlj: jareninski župan in cerkvenega klučarja, g. Ign. Zupanič, ter je po kratkem jedrnatem nagovoru izročil velč. g. dekanu diplomo častnega občanstva vseh pet občin, katero je mojsterski izdelal g. učitelj Klenovšek, skleprivši: »In ta diploma bodi Vam znak naše ljubezni in naše hvaležnosti do Vas danes in vsaki čas!« Na to še je gosp. dekan nagovoril predsednik bralnega društva, g. Iv. Sekol, in jim tudi izročil diplomo častnega članstva.

Sedaj so se oglasili tudi naš ljubljeni gosp. dekan ter so nam v očetovsko ljubeznih besedah razlagali, kako so se hoteli ogniti tej časti, pa se niso mogli, kako so praznovali štiridesetletnico na Koroškem ter so se v ganljivih besedah naposled zahvalili za ta lepi znak iskrene ljubezni in hvaležnosti svojih župljanov.

Po tej slovesnosti se je vršila pri g. Cvilaku domača veselica s petjem in deklamacijami, katere so se udeležili tudi velč. gosp. dekan. Prav dobro smo se zavabili, se za našo slovensko stvar navduševali ter slavili v napitnicah dekanovo delovanje, ki so se tako zvesto ravnali po besedah pesnikovih:

Življenje Tvoje svetlo geslo vodi:
Najprvo bodi zvest katoličan,
Potem slovenski sin navdušen bodi,
Potem Avstrijec veren in Slovan!

Po njih vzgledu smo sklenili biti tudi mi vsaki čas dobri katoličani, pošteni in navdušeni Slovenci ter zvesti Avstrije.

Ta dan, ki ostane v neizbrisnem spominu nam vsem, je lepo poveličevalo mogočno pokanje topičev in na večer kresovi.

Velč. gosp. dekanu pa iz dna srca želimo vsi, da bi se zdravi, čvrsti in veseli, kakor sedaj štiridesetletnice, tako še tudi petdesetlice svojega duhovskega delovanja srečno včakali ter jim kličemo:

Oj trosi Bog Vam sreče rož
Na vse poti,
A nam pa daj še mnogo mož,
Mož vrlih kot ste Vi!

Hvaležni Jareninčani.

Gospodarske stvari.

Domača zdravila za živino.

Ajdova moka se priporoča kot zdravilo za obguljenje vrata pri volih. Ako se je pri vožnji od jarma dlaka obdrgal, naj se na obguljeno kožo potrese ajdova moka in rana se bode kmalu posušila in zacelila.

Antimon se hvali kot zdravilo zoper krvni mrtvoud pri ovcah. K soli, katera se nekaj bolj debelo stolče, se vzame na 100 ovac 20 dekagramov antimona ter jim dá vsaki dan enkrat in sicer takrat, ko se ovce s paše vrnejo.

Arnika (brdnja) je zdravilo zoper hromstvo pri konjih in goveji živini. Vzame se kake tri pesti arnikе v pol litru ola (piva) skuha in potem precedi. Ko se shladi, se primeša za konja 15 gramov bobrovega stroja (Bibergol), za govedo pa 2 grama kaſre in to bolnej živini da. Nato se goni živina semtertja, da se začne potiti in potem se postavi v hlev, s slamo na debelo nastlan. Živinče se ogrne z v vodon amočeno pa izžmeto rjuho, navrh pa še s suho volnato odejo. Ko se je živina kake dve do tri ure tako pôtila, se odgrne in s slamo dobro oriblje. Dobro je tudi s segretimi žganjevimi droži omivati pleča in prednji del živine. Imenovano zdravljenje je treba po potrebi ponavljati dva do tri dni zapored.

Brinjeve jagode, zmešane z encijanom, naj se pogosto dajejo živini, katera se pase na nezdravem močvirnem pašniku. Imenovano zdravilo je nekak protistrup raznim zeliščem, ki rastejo na močvirnih tleh. Daje se zdravilo najlažje v prah zmleto na vodi in sicer odraselj živini po 30 gramov, manjšej pa polovico toliko naenkrat.

Čebul, zmešan s prosom in opečen s svinjsko mastjo, daje se kot zdravilo kravam, kadar so povrgle. Krava se baje po omenjenem zdravilu lažje znebi trebila, zraven pa se z njim okrepča.

Česen se hvali kot dobro zdravilo zoper napenjanje živine. Vzame se par glav česna, v litru mleka skuha in nekoliko shlajeno živinčetu zalije. To zdravilo seveda velja zoper počasno napenjanje ali grizenje v trebuhi. Kadar napenjanje izvira iz preobjedenja (mokre detelje ali trave ali repe), takrat treba drugih zdravil.

Drob od sena je izvrsten pomoček zoper otekline. V škafu kropa se popravi in postavi pod živino, da sopar puhti na oteklino. Navrh pa se živina pokrije, da se sopar hitro ne izgubi in se ob enem žival pregreje.

Encijan je dobro zdravilo za bolan želodec. Daje se med otrobi ali drugo pičo zmešan konjem po 30 gramov, govedi nekaj več, malej živini pa le po osem gramov na enkrat. Encijan, zmešan z brinjevimi jagodami in trigonelnim semenom (Trigonella foenum graecum se dobi v lekarni), je dobro zdravilo za smoliko pri konjih. Vzame se vsacega za 100 gramov, zdrobi v prah in po jedno žlico trikrat na dan med krmo zmeša. Če pa konj rad ne žré, se mora omenjeni prah z strđo zmešati in mu siloma dati. Zraven je treba konja s pogreto vodo napajati.

Blizu enako zdravilo velja za hromoto pri svinjah. Vzame se za 15 gramov encijana in toliko brinjevih jagod ter za 4 grame kaſre. Sedaj je treba svinji puščati in na to tega zdravila v prah zmletega dvakrat na dan po 8 gramov dajati. Seveda se mora zdravilo primešati mleku ali kaki drugi pičati.

Encijan, zmešan s pelinom in hrastovo skorjo, je tudi dobro zdravilo za drisko pri teletih. Vzame se vsakega 50 gramov, v prah stolče in vkup zmešano na suhem v steklenici hrani. Kadar se potrebuje, vzame se žlico tega prahu, pomeša z ravno toliko rženimi

otrobi in v mlačni vodi v testo zamesi. Iz tega se naredé kroglice, katere se dajejo teletu po dve ali tri na dan, navrh pa vselej nekoliko vode ali mleka.

(Dalje prih.)

Sejmovi. Dne 28. avgusta v Celju, na Planini in pri Sv. Trojici v Slov. gor. Dne 30. avgusta v Zrečah (ne 6. sept.), pri Sv. Lovrencu v Prošinu, v Žalcu, Zibiki, na Tinskem, v Mozirju, Poličanah, na Hajdinu, v Št. Iiju pod Turjakom, v Kamnici, pri Sv. Filipu v Veričah, v Orešju in na Muti. Dne 1. septembra v Arnotcah. Dne 2. sept. na Bregu pri Ptaju (za svinje), pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. in v Radgoni. Dne 3. sept. v Račah (tudi za konje).

Dopisi.

Iz Celja. (Poziv zadruge »Rinka«.) Ob trojni meji štajarski, kranjski in koroški razprostirajo se divne Savinjske planine s strmimi vršaci in z romantičnimi gorskimi dolinami v vsej veličastnosti. Pravi biser med prirodnimi lepotami pa je Logarjeva dolina, katera ima kaj sličnega samo v tako zvanem Gavarnijskem cirkusu v Pirinejih na Španjskem. Da-si lepota omenjene doline vsakega obiskovalca očara, tako se vendar promet tujcev tod še ni popel na ono stopinjo, kakor je pričakovati z ozirom na izredno krasoto spodnjestajarske Švice. Uzrok temu je iskat v pomanjkanju dobrih cest in modernih gostilens. — Da se tem nedostatkom kolikor mogoče odpomore, se je ustanovila planinska zavetiška zadruga »Rinka«, katera namerava v Logarjevi dolini zgraditi hotel z enakim imenom, kateri naj ustreza vsem zahtevam današnjih turistov. Nedočljivo bode sčasoma še tod nastalo gorsko letovišče. — Stavba bode imela dve veliki gostilniški sobi, verando, kuhinjo ter mnogo sob za prenočevanje. Pri hotelu je smrekov gozd, kjer se lahko napravijo razna igrališča in sprehajališča. — To podjetje je z ozirom na narodno gospodarstvo sploh in povzdrogo turistike še posebej največje važnosti in vredno, da ga vsi rodoljubi najkrepkeje podpirajo. V vzgled nam naj so Koroško, Tirolsko, Švica in Švedska, v katerih deželah se izredno mnogo (ravno od domačinov) žrtvuje za tujce, od katerih dobē taiste vsako leto lepe dohodke. — Podpisani odbor prosi torej najljudneje vse rodoljube in prijatelje krasnih planin, naj blagovolijo pristopiti kot udje k zadružni »Rinka«. Deleži so ali opravilni deleži po 10 gld. ali glavni deleži po 100 gld. Več je razvidno iz zadružnih pravil, ki se na željo vsakemu dopošljejo. Denar se naj pošilja blagajniku, g. dr. Ivanu Dečku, odvetniku v Celju. — Odbor zadruge »Rinka«: Dr. Juro Hrašovec, načelnik; dr. Ivan Dečko, blagajnik.

Iz Slov. Gradca. (Shod.) V nedeljo je poročal č. g. državni poslanec Žičkar volilcem slovenjegraškega okraja o dogodkih v državnem zboru. Ob 3. uri popoldne se je zbral lepo število vrlih mož v hranilničnem poslopu v Slov. Gradcu, da bi poslušali napovedanega gospoda poslanca. Predsednikom shoda je bil izvoljen g. Ivan Rogač. G. poslanec je razložil položaj v državnem zboru, nja večino sedanja ter posamezne klube. Pojasnil nam je važnejše predloge, o katerih bi imel državni zbor se posvetovati in sklepati, tako o nagodbi z Ogersko, o kmečkih zadugah, Ebenhoch-ovem šolskem predlogu i. dr. Omenil je jezikovne naredbe za Češko in Moravsko in svoj predlog, da naj bi se enaka naredba izdala tudi za slovenske dežele. Poslušalci so bili z njegovim pojasnilom jako zadovoljni in so mu izrekli popolno zaupanje. Na to je deželni

poslanec za kmečke občine tukajšnjega okraja, gospod Ivan Vošnjak, poročal o delovanju deželnega zborna. Ob koncu poročila je izrekel g. predsednik, J. Rogač, zahvalo obema poslancema za poročili in priznanje, da oba delujeta popolno v smislu volilcev tukajšnjega okraja. Tej izjavi so zborovalci pritrili s trikratnim živio-klicem na oba gg. poslance.

Iz Rečice. (Shod »Slov. društva«) se je v nedeljo povsem sijajno obnesel. Poročala sta o svojem delovanju deželna poslanca gg. dr. Sernek in dr. Dečko, ter državna poslanca gg. dr. Gregorec in vitez Berks. Iz zanimivih poročil smo povzeli, da v Gradcu nam Slovencem še trohice od deželne mize ne privoščijo; na Dunaju pa vkljub slovanski večini ministri le nemški misijo in po svojih glavah tudi delajo. Posebno ogorčeni so bili volilci na učnega ministra, katerega sedanja državozborska večina z vsemi silami hoče izbaciti. — Med živahnim odobravanjem zbranih volilcev iz raznih stanov in vseh občin gornje Savinjske doline se je izreklo po resolucijah zaupanje poslancem, potrebne jezikovne naredbe za Slovence ter vstrajanje poslancev v sedanji večini.

Iz laškega okraja. (Buren shod.) Kakor bi ga bil prosil, tako mi je ustregel g. Majcen s svojim popravkom v zadnji številki »Slov. Gospodarja«. Torej zamorca hoče umivati, prav za prav »socijalnega demokrata«, in vodjo od sebe spraviti? Iz zakaj? Morda za to, ker se je prepričal, da so naši kmetje v grozo občutili in še občutijo, ko so videli razdivjano obnašanje socijalnih demokratov, in se boji, da se bodo pošteni kmečki ljudje ogibali njegove gostilne, ker so njega spoznali tudi kot socijalnega demokrata? Ali zmorete tajiti, g. Majcen, da niste socijalni demokrat, da niste njih vodja? Hočete dokazov? Zakaj so vam socijaldemokratični delavci o volitvi skazali zaupanje in so vas postavili za volilnega moža, da volite socijalista Ropasa? Zakaj ravno pri vas imajo socijalni demokrati svoje zbirališče in svoja zborovanja? Zakaj so ravno pri vas dne 1. avgusta po volilnem shodu socijalni demokratje imeli svojo veselico — in kakor se čuje »frajbir« — in so pozno v noči rogovili? Vi si upate trditi, da ste kot miren gost prišli v Kukečovo gostilno in ne iz drugega namena, kdo to veruje? Ali potem niste našli nobene druge mize, kakor ravno pri upijanjenem »Šloserčku?« Ta krojač »Šloserček« (Irman) je bil prvi, kateri je rogovilit začel, in kdo ga je k temu spodbudil? Vi sicer trdite »dokazljivo resnico«, da ste bili med celim govorom popolnoma mirnega obnašanja ter niti besedice niste izustili, pa ali ne veste, da človek tudi z očmi, obrazom in celo glavo zna »govoriti.« In to ste storili ravno vi, ki ste nasproti temu siromaku sedeli in njemu namigavali k rogovljenju. In da je to res, pokličem za pričo domačega g. kaplana S., kateri je k vam pristopil in kakor sem na lastna ušesa čul, rekel: Vas je, g. Majcen, lahko sram, da s takimi ljudmi držite in jih hujskate! In kaj ste vi odgovorili? Nič, samo rudeči ste postali! Ravno ta krojač je drugi dan zatrjeval, »če bi mi bili dali piti, (mi, to je krščanska stranka) bi bil za vas upil.« Bi mogoče g. Majcen znal povedati, kdo in kje so dali temu krojaču piti, in bi mogoče tudi znal povedati, kdo je socijalne demokrate vkup zbobnal, da so se s tako surovim obnašanjem shoda udeležili? Bi mu bil prav hvaležen, in iz hvaležnosti bi mu svetoval, da opusti službo v pivovarni g. Simona Kukeca in na svojo gostilno napravi napis »Gostilna pri socijalnem demokratu« in morebiti, da se bo potem kmalu »zbiroval« in se še tudi spomnil na hišico svojih poštenih krščanskih starišev, katera je stala ob Gračnici, in v kateri se gotovo ni navzel nagnjenja do socijalnih de-

mokratov. — Za sklep rečem, mi kmetje, spoznali smo vas »rudečkarje«, kakšni ste naši prijatelji, imate nas za »raztrgane capine«, za »trolne«, za »kmečke bike«, kakor so ob tem shodu celjski soc. demokrati spoznali nekemu poštenemu tukajšnjemu kmetu. Vi nam želite menda ravno tako, kakor se je ob priliki zadnje povodnji izrazil na Moravskem neki socijalni demokrat v Brnu: »Le naj dež gre, da pocrkajo te kmečke bestije«, da, mi smo vas spoznali, in noben pošten gospodar, noben pošten kmečki fant ne bo iskal vaše družbe, ampak se bo vas ogibal kakor garjevih ovac.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Danes bi morala biti pri ministerskem predsedniku, grofu Badeniju, konferenca za spravo med Čehi in Nemci, toda nemški voditelji so v ponedeljek v Pragi sklenili, da se le takrat hočejo pogajati, ako vlada jezikovne naredbe prekliče. Nemci torej nočejo sprave, ampak samo gospodstvo nad Slovani. — Načelniki klubov desnice se snidejo na Dunaju dne 1. sept., da se posvetujejo o političnem položaju.

Ceško. Nemški shod v Ašu je vlada sicer prepovedala, vendar je tja došlo 500 Nemcev, ki so sličez mejo v Wildenau, kjer so hoteli na Avstrijo zavljati, toda tamošnji župan jim je to prepovedal. Vrnili so se zopet v Aš, kjer so krvavo ranili dva cesarska uradnika. Ko je došel bataljon vojakov, metali so nanje kamenje, jih več ranili; toda nobenemu razgrajalcu se niti las ni zakrivil. Tudi v Plznu so bili v nedeljo neredi, da je vojaštvo moralno poseči vmes.

Štajarsko. Oni dan je bil cesarski namestnik, marki Bacquehem, pri grofu Badeniju na Dunaju. — Ko je v Gradcu na predvečer rojstnega dne cesarjevega igrala godba pred namestniško palačo, so nemški dijaki in pobalini grdo žvižgali in razgrajali. No, Gradec že davno ni več pravo avstrijsko mesto!

Koroško. Kdo bode deželni predsednik? Pri tem imenovanju bode grof Badeni pokazal, kako ljubi so mu Slovenci! — Dne 15. avg. so nemški kolesarji razgrajali okoli Pliberka. Zraven je bil tudi celovški podžupan, dr. Metnic.

Kranjsko. V Radečah je v nedeljo na shodu govorilo 6 katoliških poslancev. — Oni dan se je v Ljubljani sešla konjerejska enketa; posvetovali so se, kako povzdigniti konjerejo na Kranjskem. — V Idriji sta v nedeljo poročala poslanca dr. Majaron in dr. Ferjančič. Grdo so jima nagajali socijalisti. — Novi regulacijski načrt za Ljubljano je deželna vlada potrdila.

Primorsko. Goriški nadškof postane bojda g. dr. Franc Sedej, dvorni kaplan na Dunaju. — Dne 19. avgusta so v Gorici Lahoni priredili baklado županu Venuttiu ter grdili Slovence. Fej, Lahoni! — V Barkovljah pri Trstu se prihodnjo nedeljo otvorí »Narodni dom«.

Hrvaško. V ponedeljek je v saboru madjaronska večina zavrgla šest izvolitev vladni nasprotnih poslancev. Madjaroni gotovo mislijo, da bodo zdaj njihovi prvrženci pri volitvah zmagali, toda račun delajo brez naroda.

Ogersko. Župnik Knežič je v pridigi obsodil civilni zakon; zato je dobil leto zapora, a svetli cesar so ga pomilostili proti volji Banffyjevi. — V Budapesti zdaj štrajka 15tisoč zidarjev.

Vnanje države.

Rim. V nedeljo, na praznik sv. Joahima so vsprejeli sv. oče 15 kardinalov, več škofov, prelatov in de-

putacij raznih društev. Pogovarjali so se nad eno uro o pojavih katoliškega gibanja.

Italijansko. V lacijski okolici hočejo si kmetje razdeliti pašnike in sploh ves neobdelan svet, ki je last patricijskih družin. V ponedeljek zjutraj se je napotilo do 700 kmetov z ženami in otroki iz Marina na posestvo princa Colonne, da si razdelé zemljo. Le s težavo so jih pregovorili, da so se vrnili domov.

Rusko. Predsednik francoske republike Faure je bil tako slavno vsprejet v Rusiji, kakor dozdaj še noben vladar, kar kaže veliko medsebojno prijateljstvo. — Car Nikolaj pride v kratkem v Varšavo na Poljsko. Poljaki se tega silno veselé in so že zložili 10 milijonov za neke ustanovo, ki bo nosila carjevo ime.

Bolgarsko. Ministerski predsednik Stojlov je vse preklical, kar je nedostojnega in razžaljivega govoril o Avstriji in naši cesarski hiši. Prihodnjič bode pri govorjenju gotovo bolj previden.

Turško. Pred tednom je nekaj Armencev v Cari-grodu vrglo bombe pred vladno palačo. Ubitih in ranjenih je bilo več oseb. Okoli 130 Armencev so nato ujeli, med temi pet na smrt obsodili in jih oni dan usmrtili. — Mirovna poganja so se odložila, ker Anglež odločno zahteva, naj takoj turški vojaki zapustijo Tesalijo, še predno bodo Grki plačali vojno odškodnino.

Špansko. General Azecarraga je postal ministerski predsednik, in bode še le meseca novembra sklical državni zbor. Kaj misli storiti gledé Kube in Filipinskih otokov, pa še se ne ve.

Azija. Angleži še niso popolnoma pomirili nekaterih nemirnih indijskih rodov, in že jim preti vojska z Afganistonom. Angleži in Afganci se pridno oborožujejo in oskrbujejo z živežem ter drugimi potrebščinami.

Za poduk in kratek čas.

Boj na celjskem kolodvoru.

Ravno polnoči bije. V »Narodnem domu« se poslavljajo. Ljudstva se vse tare. Iz natlačenih soban in iz prenapolnjenega dvorišča se valé celi valovi oduševljenega naroda na trg pred velečastno slovensko palačo. To je bila slovesnost; to je bil slovenski dan, narodni praznik! O nepozabni 8. avgust! Še enkrat se ozremo na »Narodni dom«. »Živio, živio!« doni gromovito iz tisoč, tisoč vnetih prs. To naj bi bil videl in slišal vsak, ki nas zaničuje. Stresel bi se bil od silnega utisa. Zadej nekje se slišijo posamezni hajlō, pa tako slabotno, robato in grdo, da vsi nehote mislimo: Germanija, ti v Celju umiraš, kmalu bo po tebi! Stotnik nas pelje po stranski ulici, mimo gledališča, Slona in Strausa na kolodvor. Pred nami koraka 20 vojakov, ob straneh, na levi in desni po 30 do 40. Za nami pa še gre mnogo žandarjev. Puške so ostro nabite, bajonetni se blesté v mesečini. Čuden prizor! Med vojaštvom stopa pogumno nad 2000 zavednih Slovenc in Slovencev. Nekateri so rekli, da vojakov ni treba; res, nam v obrambo jih ni bilo treba, mi smo imeli seboj 200 korenjaških Sokolov, ti bi že sovražnikom glave in srca pošteno zrahljali. A vendar je bilo lepo korakati z vojaki. Med potom smo namreč z nepopisno navdušenostjo peli:

Naprej zastava slave,
Na boj junaška kri . . .

Ta sprevod je bil živa podoba slavne pesni »Naprej!« Kakor silovit vihar, doneli so njeni glasovi, nam v ponos, nemškutarjem v strah in trepet. — Sedaj smo pred kolodvorom. Kar je v Celju paglavcev, barab in fakinov, nemškutarjev in drugih brezznačajnežev, renegatov in enakih pobalinov — vse je bilo zbrano na

kolodvoru. In sedaj začnejo tuliti, vriščati, ne človeško, temveč živinsko, kakor je to pri takih lopovih že navada. Hajlo, Pereat Slovenci, Nieder mit ihnen itd. S takimi pozdravi so nas sprejeli. Kdor je to videl, moral je priznati, da hujših tepcev in ostudnejših nazgrajalcev ni, kakor so v Celju. To je bila druhal, katere bi se Zulukafri sramovali. Za nje je bilo pač dobro, da so bili vojaki in orožniki zraven, kajti drugače bi jih bili naši Sokoli poplačali, kakor so zasluzili. A hujše pride. Kolodvorske dvorane so bile premajhne, da bi obsegle vse Slovonce, ki so došli. Nekaj jih ostane zunaj. In čez nje frči kamenje, šipe na kolodvoru pokajo, vse brenči, mi stopamo po črepinjah; nemške »frajlice«, ki imajo namesto dekliške dostenost in mladostne lepote samo le kruto razdivjanost in furor teutonicus, mečejo zaprtke in tintnike, derejo se pa in bečijo, kakor žabe po mlakah. Ta burja, vredna nemškatarskega pobalinstva v Celju, traja nad četrt ure. Spomnil sem se pesnikovih besed:

„To bil je vihar, to bil je vihar,
Do zore vso noč.“

Zadeli nemškutarji od nas niso nikogar, se ve so preokorni in preneumni, le šipe so pobili. Odrešenik bil nam je vlak, ki nas je odpeljal iz mesta, ki ni vredno, da stoji v olikani Evropi. Bratski poljubi, presrčni objemi so utrdili nepretresljivo ljubezen do našega naroda, ki nas je iste dneve privela v Celje in ki nas bo spremila do hladnega groba. K slovesu zadoné še med nami urnobesni Živio! Slava! Na zdar! Na svodenje! Tega slovesa, ganljivega do solz, ne bo nikdo pozabil. A ravno tako ne bo nikdo pozabil največjih pobalinov celjskih, ki so nam hoteli slovesnost pokvariti, a se jim nikakor ni posrečilo. Pozabiti pa tudi ne smemo, da je treba to sodrgo uničiti. Celjskim nemškutarjem boj! K nemškatarskim trgovcem in gostilničarjem ne sme nikdo več hoditi! Sram bi ga moralo biti. Denite to »Gospodarjevo« številko na polico, in berite ta članek vsakrat, ko greste v Celje, da boste vedeli, kakor so nemškutarji z nami ravnali, potem se pa boste nemškutarjev ogibali, kakor gobovega človeka. Drugega ne zasluzijo, tega so vredni!

Smešnica. Kmetič reče na železnici sprevodniku: »O, ko le danes ne bi naš vlak ob kak drug vlak trčil! — Sprevodnik: »Zakaj pa se ravno danes tako bojite? — »Ker imam jerbas jajc seboj!«

Razne stvari.

Domače. (Imenovanje.) Nj. veličanstvo svetli cesar so imenovali preč. g. Frančiška Polak-a, duhovnika naše škofije in c. in kr. vojaškega župnika v Inomostu, častnim kanonikom lavantinskega stolnega kapiteljna.

(Častno občanstvo.) Občinski zastop Petrovče je v javni seji dne 9. vel. travna 1897 za zasluge, izkazane občine, enoglasno imenoval častnim občanom naslednje gg.: Svetlega kneza Salm-Reifferscheid-Dycka, grajščaka v Novem Celju; Mateja Osenjaka, žalskega kaplana in kateheteta v Petrovčah, ter dr. Ivana Dečka, odvetnika in deželnega poslanca v Celju.

(V cerkvi čč. šolskih sester) v Mariboru so dne 15. avgusta po milostivem knezoškoču bile v redovnice preoblečene: Marija Rupnik, zdaj sestra Anastazija; Ana Škrobar, zdaj s. Maksimilijana, in Marija Kopitar, zdaj s. Leonija.

(V Slov. Bistrici) zboruje, kakor smo že omenili, v nedeljo, dne 29. avgusta ob $\frac{1}{2}$ ura popoldne

»Slovensko društvo« v gostilnici g. P. Novaka. Ker je to zborovanje zelo važno za bistriški okraj, prosimo prav obilne udelezbe. Poročal bode vlč. g. dr. Gregorec.

(Volilni shod pri Sv. Juriju na Ščavnici) bodeta imela državni poslanec g. Jos. Žičkar in deželni poslanec g. dr. Franc Rosina dne 29. avg. 1897 popoldne ob 3. uri na vrtu gospe Kreft-ove. Vsi rodomljeni so k udelezbi uljudno vabjeni.

(Volilni shod v Gornji Radgoni) se bodo vršili dne 5. septembra popoldne ob 3. uri v gostilni gosp. Škerleca. Poročala bodeta gg. državni poslanec dr. Lavoslav Gregorčič in deželni poslanec dr. Franc Rosina. Rodomljeni, udelezite se v obilnem številu!

(Občinski odbor na Ljubnem) je v seji dne 22. avgusta soglasno sklenil sledečo resolucijo: »Občinski odbor popolnoma odobrava jezikovni naredbi za Češko in Moravsko kot čin pravičnosti ter prosi visoko vlado, da izda take naredbe i za vse slovenske pokrajine, in da sploh uresniči člen XIX. državnih osnovnih zakonov.«

(V Čadramu) se je obhajala dne 22. avgusta z veliko slovesnostjo nova maša č. g. Jožefa Somrek-a. Tudi Oplotničani so več majev postavili in sicer po napovedi g. župana z domaćimi zastavami. Dne 29. avgusta bo pa čadramski rojak, č. o. trapist in novočašnik Alberik Hibernik slovesno sv. mašo pel. Pridigoval mu bodo brat, č. g. Jakob Hibernik, bogoslovja širituval. Upamo, da bodo daleč znani pevci od Sv. Križa pri Slatini petje prevzeli.

(Umrla) je v Šmarijah pri Jelšah dne 21. avg., previdena s sv. zakramenti, veleposestnica in c. kr. poštarica, gospa Ana Skaza v 51. letu svoje dobe. Njeno truplo počiva na strani preblagega slovenskega narodnjaka, njenega soproga, Franca Skaza.

(Toča.) Dne 20. avgusta je zabila toča del Šmarij, Sladke gore, celo Kostrivnico, Sv. Križ, Sv. Florijana in Rogatec, del Stoperc in Žetal. Najhujše so zabitki kraji med Pečico in Ložnim. Vinogradni in poljski pridelki so skoro popolnoma uničeni. Ta udarec je tem hujši, ker so ti kraji tudi lani veliko trpeli vsled večkratne toče.

(Tatvina.) V noči od ponedeljka na torek je vломil neznan lopov v nadžupniško cerkev na Laškem in je škrinjice za denar poskušal s silo odpreti in denar pokrasti. Pri dveh se mu je posrečilo, in je tudi denar iz njih pobral, pri drugih je delo le na pol storil, ker ni mogel notranjih ključavnic zlomiti.

(Domaća umetnost.) Dva nova kamenita kipa Device Marije in sv. Jožefa v naravnici velikosti že stojita v nišah nad cerkvenim vhodom v Libiji pri Mozirju. Izborno izdelani sohi označuju čast božjo ter slavo umetnika domaćina, g. Iv. Cesarja.

(Od Savinje.) Vpokojen je na lastno prošnjo g. M. Žehel, davkar v Gornjem gradu. — Učiteljska služba je razpisana za novo enorazrednico v Letušu pri Braslovčah.

(Od Pake.) Na kolodvoru na Paki postavi lasten magacin g. A. Turnšek, trgovec v Nazarjih. — Razstava goveje živine bude koncem septembra meseca za gornjo Savinjsko dolino.

(Na veselico v Hudiluknji) prih. nedeljo, dne 29. avgusta pridejo gotovo pevci in tamburaši iz Šoštanja. Tudi drugi prijatelji slovenske godbe in domaćega petja ter vsi domoljubi so na to veselico, ki se začne popoldne ob 3. uri, prav prijazno povabljeni.

(Na Hajdinju) letos sv. birma izostane zaradi bolezni otrok. Mnogi imajo ošpice. Vsled tega je tudi tamkajšna šola zaprta do dne 8. septembra.

(Posnemanja vredno.) Naši gg. učitelji tožijo vedno, da je mnogo šolske dece brez učil, in da so uspehi, ki bi sicer pri nadarjenosti naših otrok bili po-

voljni, v prvi vrsti radi gori omenjenega nedostatka nezadostni. Krajni šolski svet Sv. Lovrenca na Dr. polju je v seji dne 24. avg. sklenil, da se bodo od začetka prih. šolskega leta naprej vsem učencem učila dajala brezplačno.

(Novi »kmečki prijatelji«.) Ta 36 stranij obsegajoča brošurica, ki v poljudni besedi razpravlja o socijalnih demokratih in o kmečkem vprašanju, je izšla v tiskarni sv. Cirila v Mariboru v 2. izdaji. Prva izdaja je lani pošla v 14 dneh; 1 knjižica stane 3 kr., po pošti 5 kr. Kdor jih naroči 100 skupaj, jih dobi za 2 gld. 50 kr.

(Duhovniške spremembe.) Na novo namešeni ko kaplani so ti-le čč. gg. novomašniki: Matija Eferl pri Sv. Rupertu nad Laškim, Jožef Erker v Grižah, Franc Gartner v Središču, Jožef Musi v Starem trgu in Anton Šorn pri Mariji-Snežni.

Društvene. (Vabilo.) V nedeljo, dne 29. avg. ob 4. uri popoldne bode deželni potovalni učitelj gosp. M. Jelovšek v gostilni g. Rudolfa Dobovišeka razlagal o reji in postrežbi zdravih in bolnih domačih živalij in o racionalnem mlekarstvu; dne 6. sept. pa potovalni učitelj g. J. Belé v istih prostorih o sadjereji. Vsi društveniki in kmetovalci, posebno pa gospodinje se tedaj vabijo najjudnejše, da se snidejo v mnogobrojnem številu. — Cesarjevič-Rudolfovo sadjerejsko društvo v Šentjuriju na južni železnici.

(Dijaški kuhinji v Mariboru) so darovali »Črnogorci« 4 gld. Bog plati! Slovenci ne zabite mariborske dijaške kuhinje!

(Iz Ptuja.) V zadnjem imeniku p. n. podpornikov »Dijaške kuhinje« se je po neljubi pomoti izpustilo ime č. g. M. Osenjaka, župnika v Vurbergu, z letnim doneskom 2 gld. Priporočamo to »Dijaško kuhinjo« p. n. dobrotnikom tudi za prihodnje leto.

(V Čadramu) bode prih. nedeljo po večernicah zborovalo prerojeno društvo »Sloga« ko katoliško politično in kmetovalsko, in se bo tudi novi odbor volil. Veliko poslušalcev se pričakuje.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda na Rečici) je zborovala dne 18. avgusta; predsednikom je bil voljen č. g. župnik, Jožef Ulčnik; podpredsednikom pa g. A. Goričar, poštar v Mozirju.

(Ljutomerški kolesarski klub) »Ptiči sešiči« je v nedeljo, dne 29. avgusta zadržan ter se ne more udeležiti veselice »trgoških ognjegascev«. Vest se je objavila le vsled neljube pomote.

(Veselica) katol. bralnega društva pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah, ki je bila odločena na 29. avgusta, preloži se na 5. septembra in sicer zaradi poročila dež. in drž. poslanca, koje se vrši dne 29. avgusta pri Sv. Juriju na Ščavnici.

(Kmečko bralno društvo pri Sv. Lovrencu nad Mariborom) priredi v četrtek, dne 2. septembra

izlet v Smolnik s sledečim vsporedom: 1. Pozdrav došlih gostov. 2. Ob 8. uri sv. maša. 3. Zajuterk. 4. Ogled smolniške »Hude luknje«. 5. Skupni obed. 6. Prosta zabava. Godbo in petje preskrb domači diletantje.

(Središko bralno društvo »Edinost«) priredi s prijaznim sodelovanjem domačega pevskega zbora in gg. dijakov veselico prihodnjo nedeljo, dne 29. avg. v prostorih g. J. Šinka v Središču. Začetek ob 5. uri zvečer. Vstopina: sedež 30, stojišče 10 novč. Veselica se vrši pri vsakem vremenu. Ker je prebitek namenjen po polovici ubogi šolski mladini in po polovici »dijski kuhinji« mariborski, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Iz drugih krajev. (Pred svojo primicijo umrl) je v Graslici na Češkem novomašnik Adolf Meinl. Dne 1. avgusta bi imel darovati prvo sv. mašo, pa dve uri pred tem dnevom je po kratki bolezni umrl in bil dne 3. avgusta pokopan. Njegov sorodnik, župnik L. Meinl, pa je imel sedaj mesto slavnostnega govora v cerkvi nagrobeni govor.

(Nova uradna oprava za uradnike pri sodiščih.) Uradna »Wiener Ztg.« objavlja odločke pravosodnega ministerstva glede uniforme sodniških državnih uradnikov in glede sodniškega pripravljalnega službovanja. — Talar in biret, podoben naših duhovnikov, bo v prihodnje uradna oprava vseh onih, ki nastopajo pri sodiščih kot uradne osebe.

(Sto let) svršuje se ta mesec, odkar je v Dalmaciji Kotar z Boko združen z Avstrijo. Tem povodom se vrši dne 26. avg. v Boki slovenska stoletnica.

(Materina kletev.) Kmet Marko Šestak v Novem Gradu je pred tremi leti vsled grozne kletve svoje matere na mah onemel in zblaznil. Letos v juniju je Šestak nenadoma zopet spregovoril in um se mu povrnil. V juliju je zopet znored, odvedli so ga v Stenjevec.

(Nesreča na železnici.) V soboto opoldne je v Freilassingu na Bavarskem brzovlak trčil ob lokalni vlak. Razbiti so bili štirji vozovi. Ranjenih je več oseb, dve sta že umrli.

(Pšenice) so pridelali v zveznih državah Severne Amerike 550 milijonov metričnih centov. Izvozilo se je bode 185 milijonov centov. Francoska potrebuje za letos 20 milijonov tuje pšenice, katero bode treba uvoziti.

Loterijne številke.

Gradec 21. avgusta 1897: 50, 63, 75, 16, 62
Dunaj » » » 75, 13, 43, 55, 88

Fulard-svila 60 kr.

do 3 gld. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovnejših obrazcih in barvah, kakor tudi črna, bela in baryana **Hennebergova svila** meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damast itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obracev itd.) Poštnine in carine prosto na dom. Vzorec obratno. Pošta v Švicu se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Oznanilo.

Znano je, da namerava podpisani centralni odbor **domačo svinjerejo** s tem povzdigniti, da oddaja dobre, 5 do 6 mesecev stare občinske mrjasce, čiste pasme, po 25 gld. stalne cene. Kmetovalci, ki hočejo pod zanimimi pogodbami take občinske mrjasce preuzeti, naj se po poddržnicah našega društva ali po okrajnem odboru obrnejo do podpisanega centralnega odbora ter prej naznanijo pasem mrjasca in priložijo določeno sveto.

Gradec, dne 24. avgusta 1897.

1-3

Centralni odbor c. kr. kmetijske družbe na Štajarskem.

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru:

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah.

Zdravilski konjak za bolestnike in okrevanje, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino.

41

V vsakem poštno oddajnem okraji, v vsaki občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

10

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslужkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod »V. u. G.«, Gradec, poste restante.

Mežnar in organist

neoženjen se takoj sprejme. Prošnjik se naj osebno oglaši. Kje? Pové upravníštvo „Slov. Gospodarja“. 2

Usnjarija

najstarejša v Gornjemgradu, v sredi trga, nekdaj lastnina Franca Kranjc, oskrbljena z vsem orodjem in čreslom, se da 1. novembra t. l. za 10—12 let v najem. Pogoji se zvedó pri g. Josipu Mikuš v Gornjemgradu. 2-2

Kovaškega pomočnika

skušanega, izvrstnega išče Ana König, kovačeva vdova pri Sv. Trojici v Halozah, pošta Ptuj. Zglasí se naj pri njej do 1. sept. 1897.

Učenec se vsprejme v trgovini s špererijskim in poljskim blagom F. P. Holasek v Mariboru. 2-4

Jedino pravi Balsam

(Tinctura balsamica)
iz lekarne pri
„angelju varhu“
in tovarne far-
macevtičnih
preparatov

A. Thierry-ja
v Pregradi
pri Rogatec-Slatini.

Preskušen in potrjen
od zdravstvenih
oblastev.

Najstareje, najpris-
teje, najrealnejše in
najceneje ljudske

domače zdravilo, ki usteši prsne in plučne bolesti, želodčni krč itd. ter je vporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprtia vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stojče zeleno tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim cenejo tem nič vredne ponaredbo. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedino pravega balzama, kakor tudi prekupe nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja začeta mojega balzama, naj se naroči direktno in naslov: Na angelju varha lekarno A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ugarske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpoljila. Razpošilja se samo proti plačilu ali poštнемu povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšnjo zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica. 7-30

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Zahvala.

Častna dolžnost nam je izreči tem potom svojo najprisrčnejšo zahvalo vsem društvom in vsem onim posameznikom, kateri so bodi si na kak koli način pripomogli, da se je slavnost otvorite „Narodnega doma“ v Celju in blagoslovljenja zastave „Celjskega Sokola“, dne 7. in 8. avgusta izvršila tako častno in nad vse sijajno.

Posebno zahvalo izrekamo še prečasitemu gospodu opatu za daritev sv. maše, blagoslovilje zastave „Celjskega Sokola“ in spominske plošče v „Narodnem domu“, preblagorodnemu gospodu ministerijalnemu svetovalcu. Vaščiu za radodarno prepustitev slavnostnega prostora, kumici velerodni gospoj Mari pl. Berks-Čopovi, slavnemu „Dramatičnemu društvu“ v Ljubljani, slavnemu pevskemu društvu „Slavec“ v Ljubljani in mešanemu pevskemu zboru iz Št. Jurja na juž. žel. Nadalje se zahvaljujemo slavnemu pevskemu društvu „Ljubljana“, slavnemu gradski vatrogasni glasbi iz Zagreba in vsem došlim društvom, posebno pa bratskemu „Ljubljanskemu“ in „Postojinskemu Sokolu“, katere sta nam v vsakem oziru radovljivo sestovala in ustregla ter bratskemu hrvaškemu „Sokolu“ v Zagrebu in „Dušanu Silnemu“ v Belem gradu za podaritev trakov na zastavo. Presčna hvala tudi Vam, slovenskim damam v Celju in Vojniku za podaritev krasnih trakov, katere ste pripelje na sokolsko zastavo in za to, da ste obispale došle goste s šopki in venci.

Vsem skupaj še enkrat srčna hvala in bratski: „Na zdar!“

V Celju, dne 9. avgusta 1897.

Slavnostni odbor.

Priporočba.

Gospod Matija Šramelj, urar v Bočni pri Gornjemgradu, napravil je leta 1897. pri podružni cerkvi sv. Mihaela, fara sv. Franšek pri Gornjem gradu, večinoma novo stolpno uro. Naredil je več novih koles, naloge in tečaje iz čistega jekla, tako, da smo mi vsi ž njo zelo zadovoljni. Štejemo ga mi umnega, bistrega in poštenega urarja, ter ga mi tudi vsem cerkvenim predstojništvom najtopleje priporočamo.

Naznanilo.

Občno se naznanja, da se prvi živinski sejem v občini Vuhred n. k. ž. vrši v soboto, dne 4. septembra t. l., katerega obilno se udeležiti, uljudno prosi

Občinsko predstojništvo Vuhred n. k. ž.,
dne 22. avgusta 1897.

Občinski predstojnik:
Andreas Gossak.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobijo

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsegata na 250 straneh še poduk za sveto birmo in 169 svetih pesmi: velja nevezan s podobo vred 32 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom 85 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo 95 kr.

Sv. birma,

Poduk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.

1 kom. velja 6 kr., 10 kom. 55 kr. in 100 kom. 4·50 gld.

Z dobrim spričevalom

se priporoča oženjen orgljar in cerkvenik v službo. Kdo? Pové upravníštvo t. l. 1-2

Veliki živinski sejem

se bode vršil pri Sv. Tomažu nad Veliko Nedeljo v pondeljek, dne 30. avgusta t. l. Na obilen obisk se uljudno vabi.

Dr. A. Praunseis

okrožni in praktični zdravnik

v Celju 14-22

ordinuje tudi za zobobolne vsaki dan od 9.—11. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne v Celju

Ringstrasse št. 9.

Plombira se zlatom, srebrom in emailom po amerikanskem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev.

Pekarijo

želim v najem vzeti z vsakdanjim skupilom 15—20 gld. Ponudbe se naj pošlejo upravníštvo „Slov. Gosp.“ 2-2

Trgovina in gostilna

se odda v spodnje-štajarskem trgu. Kje? Pové upravn. „Slov. Gosp.“ 3-3

Ivan Schindler, Wien III. Erdbergstrasse 12